

CEMAL MÜMTAZ SOSYAL BİLİMLER LİSESİ 2019-2020 EĞİTİM VE ÖĞRETİM YILI 10.SINIFLAR COĞRAFYA DERSİ
1.DÖNEM 2.ORTAK YAZILI SINAVI

ADI VE SOYADI		SINAV PUANI		
SINIFI	10/	NUMARA	SINAV TARİHİ	

1) Bir akarsudan sulama amacıyla yılın ancak belirli bir bölümünde yararlanabiniyorsa bu durum **öncelikle** akarsuyun hangi özelliği ile ilgilidir?

- A)Rejimi B)Akımı C)Hızı D)Eğimi E)Yükü

2) Aşağıdakilerden hangisi akarsuyun debisi üzerinde etkili **değildir**?

- A)Yağış miktarı B)Bitki örtüsü C) Kar ve buz erimeleri
D)Buharlaşma miktarı E)Yatağın yapısı

3)Aşağıdakilerden hangisi akarsuların meydana getirdiği **aşındırma** şekillerinden biridir?

- A)Dağ eteği ovası B)Dev kazanı C)Birikinti Konisi
D)Falez E)Delta

4)Aşağıdakilerden hangisinin oluşumunda akarsular etkili **OLMAMIŞTIR**?

- A)Peribacası B)Kırgıbayır C)Moren D)Menderes E)Seki

5) Aşağıdaki yer şekillerinden hangisinin oluşumunda EĞİM **AZALMASI** etkili olmuştur?

- A)Asılı vadi B)Çentik Vadi C)Menderes D)Seki E)Dev Kazanı

6) Aşağıdaki yer şekillerinden hangisinin oluşumunda rüzgârın **DOĞRUDAN** etki vardır?

- A)Peri bacası B)Haliç C)Falez D)Mantar Kaya E)Tombolo

7) Aşağıdaki yer şekillerinden hangisi **BUZULLARIN** aşındırması **SONUCUNDA** meydana gelmiştir?

- A)Mantar kaya B)Peri bacası C)Hörgüç kaya
D)Peneplen E) Falez

8) Buzul vadilerinin epirojenik hareketler sonucunda sular altında kalmasıyla **fiyort kıyıları** oluşur.

Aşağıdaki ülkelerin **mutlak konumları** dikkate alındığında hangisinde fiyort kıyılarının oluşması beklenir?

- A)Norveç B)İtalya C)Güney Afrika Cumhuriyeti
D) Tayland E)Pakistan

9) "Akarsuların yatak eğimi azaldıkça ve taşıdığı yük miktarı arttıkça **biriktirme faaliyeti** yaparlar."

Buna göre, aşağıdaki yer şekillerinden hangisi akarsuyun yatak eğiminin azalması sonucunda oluşan yer şekillerinden biri **DEĞİLDİR**?

- A) Dağ eteği ovası B)Dağ içi ovası C)Birikinti Konisi
D)Peri bacası E) Delta ovası

10) Toros dağlarının yüksek kesimlerinde denizel fosillerin olması, bu dağların oluşumunda aşağıdakilerden hangisinin **etkili olduğunun** göstergesidir?

- A)Kıvrım hareketleri sonucunda denizel tabakaların yükselmesi ve bir kısmının su üzerinde kalması
B)Akarsu ve buzul aşındırmaları sonucunda eski denizel tortulların yüzeye çıkması
C)Karstlaşma sürecinde çökme ve çözünme olaylarının etkisiyle denizel tortulların ortaya çıkması
D)Deniz seviyesindeki alçalmalar sonucunda deniz tabanının bir kısmının su üzerinde kalması

E)Deniz seviyesinin yükseldiği dönemlerde karaların bir kısmının deniz altında kalması ve tortulanma ortamı oluşması

11) Aşağıda verilenlerden hangisi Nemrut, Süphan ve Tendürek dağları için **ORTAK** bir özelliktir?

- A)Yükseltileri 3000 metrenin üzerindedir.
B)Üzerinde krater - kaldera gölleri bulunmaktadır.
C)Günümüzde lav ve kül püskürtmektedirler.
D)Van Gölü'nün güneyinde yer alırlar.
E)Üzerinde kış sporları merkezleri bulunmaktadır.

12)Türkiye'deki platolar ovalarla karşılaştırıldığında;

- I. Nüfus yoğunlukları daha fazladır.
II. Sulama olanakları daha fazladır.
III. Akarsu vadileri daha derindir.
IV. Hayvancılık daha fazladır.

Yargılarından hangilerine **ulaşamaz**?

- A)I ve II B)I ve IV C)II ve III D)II ve IV E)III ve IV

13) Ege Kıyılarının kuzey kesiminde enine kıyı tipi, Batı Karadeniz'de ise boyuna kıyı tipi görülür. Buna göre, Ege kıyılarıyla karşılaştırılırsa Batı Karadeniz kıyıları için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A)Kıta sahanlığı daha geniştir.
B)Gerçek kıyı uzunluğu daha fazladır.
C)Koy ve körfez gibi kıyı şekilleri daha fazladır.
D)Falez oluşumu daha kolaydır.
E)Doğal limanla daha fazladır.

14) Ülkemizde nüfusun büyük bölümü ovalarda toplanmıştır. Tarım, yerleşmeler ve sanayi faaliyetlerinin ovalarda yoğunlaştığı görülür. Ancak ovaların büyük bölümünün tektonik oluşumlu olması, fay kuşakları üzerinde yer almaları **deprem riskini** artırmaktadır.

Buna göre aşağıdaki ovaların hangisinde deprem oluşma riski diğerlerine göre **daha düşüktür**?

- A)Amik ovası B)Altınbaşak ovası C)Düzce ovası
D)Muş ovası E)Gediz ovası

15) "Deltalar, akarsuların getirdiği alüvyonlarla sığ körfezleri ve kıta sahanlıklarını doldurması sonucunda oluşan kıyı ovalarıdır."

Buna göre aşağıdaki ovalardan hangisi kıyıda olmasına rağmen delta ovası **DEĞİLDİR**?

- A)Bafra B)Balat C)Antalya D)Adana E)Çarşamba

16) Aşağıdakilerden hangisi, Türkiye'de dış kuvvetlerin oluşturduğu yeryüzü şekilleriyle ilgili doğru bir bilgi **değildir**?

- A) Akdeniz bölgesinde kimyasal aşınma etkili olup, karstik araziler yaygındır.
B) Yüksek dağlık bölgelerde erozyon olayı az yaşanır.
C) Yer şekillerini biçimlendiren en önemli dış kuvvet akarsulardır.
D) Akdeniz ve Karadeniz kıyılarında dalgalar falez oluşturur.
E) Buzullar daha çok yüksek dağlık bölgelerde etkilidir.

17) Ülkemizde heyelan olaylarının çoğunun **ilkbaharda** görülmesinde aşağıdakilerden hangisi diğerlerinden daha etkilidir?

- A) Toprağın suyla dolgun hale gelmesi
- B) Akarsu debilerinin artması
- C) Bitkilerin yeşermeye başlaması
- D) Yamaçlarda esen rüzgâr hızının artması
- E) Yamaçlarda fiziksel çözülmenin artması

18) Türkiye arazisinin şekillenmesinde aşağıdaki dış kuvvetlerden hangisinin etkisi diğerlerine göre **daha fazladır**?

- A) Yeraltı suları
- B) Dalgalar ve akıntılar
- C) Akarsular
- D) Buzullar
- E) Rüzgârlar

19) Aşağıda Türkiye haritası üzerinde dört farklı alan işaretlenmiştir.

Bu alanlardan hangi ikisinde rüzgâr aşındırma ve biriktirme şekillerine daha çok rastlanır?

- A) I ve II. B) I ve IV. C) II ve III. D) II ve IV. E) III ve IV.

20) Aşağıda Türkiye haritası üzerinde beş farklı alan gösterilmiştir.

Bu alanlardan hangisinde çözünebilir kayaçlar üzerinde oluşmuş yer şekilleri daha yaygın olarak bulunur?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

21) Türkiye'deki platolarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Karstik platolar daha çok Karadeniz Bölgesi'nde görülür.
- B) En yüksek platolar Doğu Anadolu Bölgesi'nde yer alır.
- C) İç Anadolu platolarının çoğu Tuz Gölü'nün çevresinde yer alır.

- D) İç Anadolu'daki platolarda tarım ve hayvancılık faaliyetleri fazladır.
- E) Marmara Bölgesi'ndeki platolar deniz seviyesine yakındır.

22) Türkiye akarsularının genel özellikleri ile ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Yatak eğimleri fazladır.
- B) Aşındırma güçleri fazladır.
- C) Denge profiline ulaşmışlardır.
- D) Hidroelektrik potansiyelleri yüksektir.
- E) Akarsuların ağız kısımlarında genellikle delta ovaları oluşur.

23) Aşağıdakilerden hangisinde Türkiye'de görülen karstik aşınım şekilleri bir arada verilmiştir?

- A) Lapa - Uvala - Traverten
- B) Obruk - Sütun - Düden
- C) Traverten - Dikit - Dolin
- D) Sarkıt - Dikit - Sütun
- E) Dolin - Uvala - Lapa

24) Aşağıdakilerden hangisi, Türkiye'nin yeryüzü şekilleriyle ilgili verilmiş yanlış bir bilgidir?

- A) Ortalama yükseltisi 1132 metredir.
- B) Yükselti batıdan doğuya doğru artar.
- C) Dağlar kuzey ve güneyde kıyıya paralel uzanır.
- D) Birinci Jeolojik zamanda oluşan araziler çok yaygındır.
- E) Dağlar genelde doğu - batı doğrultusunda uzanır.

25) Haritada numaralanmış dağların isimleri aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

I	II	III
A) Canik	Nur	Yıldız
B) Küre	Ilgaz	Bozdağlar
C) Menteşe	Bozdağlar	Aydın
D) Bey	Bozdağlar	Canik
E) Geyik	Yıldız	Mercan

SINAV YÖNERGESİ

Sınav süresi bir derstir. Her sorunun doğru karşılığı 4 (dört) puandır. Başarılar dilerim.
Taner BEYAZ / Coğrafya Öğretmeni

CEVAPLARINI BURAYA YAZMAYANLARIN KÂĞIDI OKUNMAYACAKTIR																									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	
DOĞRU				YANLIŞ			SINAV PUANI																		

CEMAL MÜMTAZ SOSYAL BİLİMLER LİSESİ 2019-2020 EĞİTİM VE ÖĞRETİM YILI 10.SINIFLAR COĞRAFYA DERSİ 1.DÖNEM 2.YAZILI SINAVI			
CEVAP KÂĞIDI			TANER BEYAZ Coğrafya Öğretmeni
SINIFI	10	SINAV TARİHİ	

1) Bir akarsudan sulama amacıyla yılın ancak belirli bir bölümünde yararlanabiliyorsa bu durum **öncelikle** akarsuyun hangi özelliği ile ilgilidir?
A)Rejimi B)Akımı C)Hızı D)Eğimi E)Yükü

2) Aşağıdakilerden hangisi akarsuyun debisi üzerinde etkili **değildir**?
A)Yağış miktarı B)Bitki örtüsü C)kar ve buz erimeleri
D)Buharlaşma miktarı E)Yatağın yapısı

3)Aşağıdakilerden hangisi akarsuların meydana getirdiği **aşındırma** şekillerinden biridir?
A)Dağ eteği ovası B)Dev kazanı C)Birikinti Konisi
D)Falez E)Delta

4)Aşağıdakilerden hangisinin oluşumunda akarsular etkili **OLMAMIŞTIR**?
A)Peribacası B)Kırgıbayır C)Moren D)Menderes E)Seki

5) Aşağıdaki yer şekillerinden hangisinin oluşumunda eğim **AZALMASI** etkili olmuştur?
A)Asılı vadi B)Çentik Vadi C)Menderes D)Seki E)Dev Kazanı

6) Aşağıdaki yer şekillerinden hangisinin oluşumunda rüzgârın **DOĞRUDAN** etki vardır?
A)Peri bacası B)Haliç C)Falez D)Mantar Kaya E)Tombolo

7) Aşağıdaki yer şekillerinden hangisi **BUZULLARIN** aşındırması sonucunda meydana gelmiştir?
A)Mantar kaya B)Peri bacası C)Hörgüç kaya
D)Peneplen E) Falez

8) Buzul vadilerinin epirojenik hareketler sonucunda sular altında kalmasıyla **fiyort kıyıları** oluşur. Aşağıdaki ülkelerin **mutlak konumları** dikkate alındığında hangisinde fiyort kıyılarının oluşması beklenir?
A)**Norveç** B)İtalya C)Güney Afrika Cumhuriyeti
D) Tayland E)Pakistan

9) "Akarsuların yatak eğimi azaldıkça ve taşıdığı yük miktarı arttıkça biriktirme faaliyeti yaparlar." Buna göre, aşağıdaki yer şekillerinden hangisi akarsuyun **yatak eğiminin azalması sonucunda** oluşan yer şekillerinden biri **DEĞİLDİR**?
A) Dağ eteği ovası B)Dağ içi ovası C)Birikinti Konisi
D)**Peri bacası** E) Delta ovası

10) Toros dağlarının yüksek kesimlerinde denizel fosillerin olması, bu dağların oluşumunda aşağıdakilerden hangisinin **etkili olduğunun** göstergesidir? (2010 YGS)
A)**Kıvrım hareketleri sonucunda denizel tabakaların yükselmesi ve bir kısmının su üzerinde kalması**
B)Akarsu ve buzul aşındırmaları sonucunda eski denizel tortulların yüzeye çıkması
C)Karstlaşma sürecinde çökme ve çözünme olaylarının etkisiyle denizel tortulların ortaya çıkması

D)Deniz seviyesindeki alçalmalar sonucunda deniz tabanının bir kısmının su üzerinde kalması
E)Deniz seviyesinin yükseldiği dönemlerde karaların bir kısmının deniz altında kalması ve tortulanma ortamı oluşması

11) Aşağıda verilenlerden hangisi Nemrut, Süphan ve Tendürek dağları için **ORTAK** bir özelliktir?
A)Yükselteleri 3000 metrenin üzerindedir.
B)**Üzerinde krater - kaldera gölleri bulunmaktadır.**
C)Günümüzde lav ve kül püskürtmektedirler.
D)Van Gölü'nün güneyinde yer alırlar.
E)Üzerinde kış sporları merkezleri bulunmaktadır.

12)Türkiye'deki platolar ovalarla karşılaştırıldığında;

I. Nüfus yoğunlukları daha fazladır.

II. Sulama olanakları daha fazladır.

III. Akarsu vadileri daha derindir.

IV. Hayvancılık daha fazladır.

Yargılarından hangilerine **ulaşamaz**?

A)**I ve II** B)I ve IV C)II ve III D)II ve IV E)III ve IV

13) Ege Kıyıları'nın kuzey kesiminde **enine kıyı tipi**, Batı Karadeniz'de ise **boyuna kıyı tipi** görülür.

Buna göre, Ege kıyılarıyla karşılaştırılırsa Batı Karadeniz kıyıları için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A)Kıta sahanlığı daha geniştir.

B)Gerçek kıyı uzunluğu daha fazladır.

C)Koy ve körfez gibi kıyı şekilleri daha fazladır.

D)**Falez oluşumu daha kolaydır.**

E)Doğal limanla daha fazladır.

14) Ülkemizde nüfusun büyük bölümü ovalarda toplanmıştır. Tarım, yerleşmeler ve sanayi faaliyetlerinin ovalarda yoğunlaştığı görülür. Ancak ovaların büyük bölümünün tektonik oluşumlu olması, fay kuşakları üzerinde yer almaları **deprem riskini** artırmaktadır.

Buna göre aşağıdaki ovaların hangisinde deprem oluşma riski diğerlerine göre **daha düşüktür**?

A)Amik ovası B)Altınbaşak ovası C)Düzce ovası

D)Muş ovası E)Gediz ovası

15) "Deltalar, akarsuların getirdiği alüvyonlarla sığ körfezleri ve kıta sahanlıklarını doldurması sonucunda oluşan kıyı ovalarıdır."

Buna göre aşağıdaki ovalardan hangisi kıyıda olmasına rağmen delta ovası **DEĞİLDİR**?

A)Bafra B)Balat C)**Antalya** D)Adana E)Çarşamba

16) Aşağıdakilerden hangisi, Türkiye’de dış kuvvetlerin oluşturduğu yeryüzü şekilleriyle ilgili doğru bir bilgi **değildir**?

A) Akdeniz bölgesinde kimyasal aşınma etkili olup, karstik araziler yaygındır.

B) Yüksek dağlık bölgelerde erozyon olayı az yaşanır.

C) Yer şekillerini biçimlendiren en önemli dış kuvvet akarsulardır.

D) Akdeniz ve Karadeniz kıyılarında dalgalar falez oluşturur.

E) Buzullar daha çok yüksek dağlık bölgelerde etkilidir.

17) Ülkemizde heyelan olaylarının çoğunun **ilkbaharda** görülmesinde aşağıdakilerden hangisi **diğerlerinden** daha etkilidir?

A) Toprağın suyla dolgun hale gelmesi

B) Akarsu debilerinin artması

C) Bitkilerin yeşermeye başlaması

D) Yamaçlarda esen rüzgâr hızının artması

E) Yamaçlarda fiziksel çözülmenin artması

18) Türkiye arazisinin şekillenmesinde aşağıdaki dış kuvvetlerden hangisinin etkisi diğerlerine göre daha **fazladır**?

A) Yeraltı suları

B) Dalgalar ve akıntılar

C) Akarsular

D) Buzullar

E) Rüzgârlar

19) Aşağıda Türkiye haritası üzerinde dört farklı alan işaretlenmiştir.

Bu alanlardan hangi ikisinde rüzgâr aşındırma ve biriktirme şekillerine **daha çok** rastlanır?

A) I ve II. B) I ve IV. **C) II ve III.** D) II ve IV. E) III ve IV.

20) Aşağıda Türkiye haritası üzerinde beş farklı alan gösterilmiştir.

Bu alanlardan hangisinde **çözünebilen kayalar** üzerinde oluşmuş yer şekilleri daha yaygın olarak bulunur?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

21) Türkiye'deki platolarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi **SÖYLENEMEZ**?

A) Karstik platolar daha çok Karadeniz Bölgesi'nde görülür.

B) En yüksek platolar Doğu Anadolu Bölgesi'nde yer alır.

C) İç Anadolu platolarının çoğu Tuz Gölü'nün çevresinde yer alır.

D) İç Anadolu'daki platolarda tarım ve hayvancılık faaliyetleri fazladır.

E) Marmara Bölgesi'ndeki platolar deniz seviyesine yakındır.

22) Türkiye akarsularının genel özellikleri ile ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangisi **yanlıştır**?

A) Yatak eğimleri fazladır.

B) Aşındırma güçleri fazladır.

C) Denge profiline ulaşmışlardır.

D) Hidroelektrik potansiyelleri yüksektir.

E) Akarsuların ağız kısımlarında genellikle delta ovaları oluşur.

23) Aşağıdakilerden hangisinde Türkiye’de görülen **karstik aşınım şekilleri** bir arada verilmiştir?

A) Lapy - Uvala - Traverten

B) Obruk - Sütun - Düden

C) Traverten - Dikit - Dolin

D) Sarkıt - Dikit - Sütun

E) Dolin - Uvala - Lapy

24) Aşağıdakilerden hangisi, Türkiye’nin yeryüzü şekilleriyle ilgili verilmiş **yanlış** bir bilgidir?

A) Ortalama yükseltisi 1132 metredir.

B) Yükselti batıdan doğuya doğru artar.

C) Dağlar kuzey ve güneyde kıyıya paralel uzanır.

D) Birinci Jeolojik zamanda oluşan araziler çok yaygındır.

E) Dağlar genelde doğu - batı doğrultusunda uzanır.

25) Haritada numaralanmış dağların isimleri aşağıdakilerden hangisinde **doğru** verilmiştir?

I

A) Canik

B) Küre

C) Menteşe

D) Bey

E) Geyik

II

Nur

Ilgaz

Bozdağlar

Bozdağlar

Yıldız

III

Yıldız

Bozdağlar

Aydın

Canik

Mercan

SINAV YÖNERGESİ

Sınav süresi bir derstir. Her sorunun doğru karşılığı **4 (dört)** puandır. Başarılar dilerim.

Taner BEYAZ / Coğrafya Öğretmeni

CEVAP ANAHTARI

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
A	C	B	C	C	D	C	A	D	A	B	A	D	B	C	B	A	C	C	A	A	C	E	D	A

SORULARIN KONU DAĞILIMI

SORU	CEVAP	KONU
1	A	Akarsular
2	C	Akarsular
3	B	Akarsular
4	C	Buzullar
5	C	Akarsular
6	D	Rüzgârlar
7	C	Buzullar
8	A	Kıyı tipleri
9	D	Akarsular
10	A	Orojenez (2010 YGS)
11	B	Türkiye’de iç kuvvetler
12	A	Türkiye’de platolar
13	D	Türkiye’de dalgaların oluşturduğu yeryüzü şekilleri
14	B	Türkiye’de ovalar
15	C	Türkiye’de ovalar
16	B	Türkiye’de dış kuvvetlerin etkileri (erozyon)
17	A	Türkiye’de kütle hareketleri (Heyelan)
18	C	Türkiye’de dış kuvvetler (Akarsular)
19	C	Türkiye’de rüzgârların oluşturduğu yeryüzü şekilleri (Haritalı soru)
20	A	Türkiye’de çözünebilen kayaların oluşturduğu yeryüzü şekilleri (Haritalı soru)
21	A	Türkiye’nin Platoları
22	C	Türkiye’nin Akarsuları
23	E	Karstik aşınım şekilleri
24	D	Türkiye’nin Jeolojik geçmişi
25	A	Türkiye’nin Dağları

Taner BEYAZ

Coğrafya Öğretmeni

Cemal Mümtaz Sosyal Bilimler Lisesi